

WOJEWODA OPOLSKI

Opole, 11 października 2022 r.

FB.III.431.11.2022.JZ

Pan

**Łukasz Jastrzembski
Burmistrz Leśnicy
ul. 1 Maja 9
47 - 150 Leśnica**

Wystąpienie pokontrolne

I. Dane identyfikacyjne kontroli.

- 1) Nazwa i adres jednostki kontrolowanej: Urząd Miejski w Leśnicy, ul. 1 Maja 9, 47-150 Leśnica (dalej: Gmina).
- 2) Podstawa prawna podjęcia kontroli:
 - art. 6 ust. 4 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹,
 - art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie²,
 - art. 175 ust. 1 pkt 2, ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³.
- 3) Zakres kontroli:
 - a) przedmiot kontroli: prawidłowość wydatkowania dotacji celowej w 2021 r. z przeznaczeniem na realizację zadań wynikających z wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i domu”,
 - b) okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r.
- 4) Rodzaj kontroli: problemowa.
- 5) Tryb kontroli: zwykły.
- 6) Termin kontroli: od 26 sierpnia do 8 września 2022 r.
- 7) Skład zespołu kontrolnego:

Justyna Zatajska, starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego.
- 8) Kierownik jednostki kontrolowanej:

Łukasz Jastrzembski - stanowisko Burmistrza Leśnicy sprawuje od 21 listopada 2018 r. do nadal.

¹ Dz. U. z 2020 poz. 224.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 135 z późn. zm.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.

9) Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej pod poz. nr 4/2022.

II. Ocena skontrolowanej działalności ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Oceną objęto prawidłowość wykorzystania i rozliczenia środków z budżetu państwa przekazanych Gminie w 2021 r. w formie dotacji celowej w dziale 852 Pomoc społeczna, rozdział 85230 Pomoc w zakresie dożywiania oraz dziale 801 Oświata i wychowanie, rozdział 80148 Stołówki szkolne i przedszkolne, przeznaczone na realizację zadań wynikających z wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” (dalej: Program).

W wyniku przeprowadzonej kontroli, działalność:

- Gminy ocenia się jako pozytywną z nieprawidłowością,
- Ośrodka Pomocy Społecznej jako pozytywną z nieprawidłowością,
- Gminnego Zarządu Oświaty jako pozytywną.

Podstawą oceny pozytywnej w ww. jednostkach było przekazywanie przez Gminę środków z dotacji celowej na rachunki podległych jednostek realizujących zadania bez zbędnej zwłoki oraz wykorzystanie przez Ośrodek Pomocy Społecznej i Gminny Zarząd Oświaty dotacji celowych z budżetu państwa na realizację Programu zgodnie z przeznaczeniem i ich terminowe rozliczenie.

Stwierdzone nieprawidłowości w:

- Gminie polegały na braku odrębnej ewidencji księgowej otrzymanych środków dotacji,
- Ośrodka Pomocy Społecznej polegały na braku odrębnej ewidencji księgowej środków własnych otrzymanych na realizację zadania oraz środków wydatkowanych w ramach realizowanego modułu 1 i 2 z podziałem na źródło finansowania.

Powyższą ocenę uzasadniają przedstawione niżej ustalenia dotyczące kontrolowanych zagadnień.

1. Uwarunkowania organizacyjne kontrolowanej działalności mające związek z zakresem kontroli.

Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023⁴, wspiera finansowo gminy w zakresie realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym określonych w art. 17 ust. 1 pkt 3 i 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej⁵ oraz organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zakresie realizacji zadań, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe⁶.

W ramach Programu opracowane zostały 3 moduły:

1. dla dzieci i młodzieży,
2. dla osób dorosłych,
3. organizacja stołówek oraz miejsc spożywania posiłków w szkołach.

W zakresie modułów 1 i 2 wsparcie finansowe dla gmin z Programu jest realizowane na podstawie art. 115 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, a w zakresie modułu 3 na podstawie art. 90u ust. 4 pkt 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁷.

Celem modułu 1 i 2 Programu jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych. W ramach modułów 1 i 2 Program przewiduje udzielenie pomocy w jednej z trzech form:

a) posiłek,

⁴ Uchwała nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. 2018 r., poz. 1007),

⁵ Dz. U. z 2021, poz. 2268 z późn. zm.

⁶ Dz. U. z 2021 r., poz. 1082 z późn. zm.

⁷ Dz. U. z 2021 r., poz. 1915 z późn. zm.

- b) świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności,
- c) świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych.

Celem modułu 3 Programu jest wzmocnienie opiekuńczej funkcji szkoły podstawowej poprzez tworzenie warunków umożliwiających spożywanie przez uczniów posiłku w trakcie pobytu w szkole. W ramach modułu 3 Program przewiduje następujące działania:

- a) doposażenie i poprawę standardu funkcjonujących stołówek (własna kuchnia i jadalnia) lub doposażenie stołówek, które obecnie nie funkcjonują, tak aby mogły zostać uruchomione, lub stworzenie nowych stołówek;
- b) wsparcie w zakresie adaptacji i wyposażenia pomieszczeń przeznaczonych do spożywania posiłków, tzw. jadalni. Wsparcia dla danej szkoły udziela się w ramach tylko jednego działania.

Szczegółowe warunki realizacji modułu 3 Programu określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 lutego 2019 r. w sprawie realizacji modułu 3 wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” dotyczącego wspierania w latach 2019-2023 organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków⁸.

Ustalono, że w 2021 r. zadania były realizowane w Gminie przez:

- Ośrodek Pomocy Społecznej (dalej: OPS) - moduł 1 i 2 w zakresie wydawania decyzji administracyjnych, ewidencji księgowej oraz sprawozdawczości,
- Gminny Zarząd Oświaty (dalej: GZO) - moduł 3 w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej oraz sprawozdawczości,
- Szkołę Podstawową w Leśnicy - moduł 3 w zakresie dokonywania zakupów oraz opisywania merytorycznego dowodów źródłowych.

1.1. OPS

OPS jest jednostką budżetową Gminy i realizuje zadania m.in. własne o charakterze obowiązkowym w oparciu o aktualne przepisy oraz kieruje się ustaleniami Burmistrza w zakresie wykonywania zadań własnych gminy z pomocy społecznej.

Na podstawie regulaminu organizacyjnego OPS⁹ (Rozdział IV pkt 6) ustalono, że Kierownik był uprawniony do wydawania decyzji z zakresu administracji publicznej na podstawie upoważnienia Burmistrza¹⁰. Ustalono, że decyzje wystawiał również pracownik na podstawie imiennego upoważnienia nr 1/05 Burmistrza Leśnicy z 31 marca 2005 r.

Osoby zajmujące się przedmiotowymi zadaniami nie miały w zakresie czynności wpisanej informacji odnośnie realizowania przez nie modułu 1 i 2.

W okresie objętym kontrolą obowiązywała dokumentacja określająca politykę rachunkowości OPS wprowadzona Zarządzeniem nr 021.6.2018¹¹ Kierownika OPS z 20 kwietnia 2019 r., w której ustalono m.in.:

- sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- zakładowy plan kont oraz zasady klasyfikacji zdarzeń,
- metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego.

Instrukcję kontroli i obiegu dokumentów księgowych wprowadzono Zarządzeniem nr 021.7.2018¹² Kierownika z 20 kwietnia 2018 r. ustalono elementy kontroli operacji finansowo-gospodarczych, zasady podziału obowiązków pomiędzy pracowników odnośnie

⁸ Dz. U. z 2019 r., poz. 267.

⁹ Zarządzenie Nr 021.3.2016 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Leśnicy z dnia 1 kwietnia 2016 r. w sprawie regulaminu organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Leśnicy.

¹⁰ Upoważnienie Nr 1/04 Burmistrza Leśnicy z 30 kwietnia 2004 r. dla Kierownika OPS do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.

¹¹ Zarządzenie nr 021.6.2018 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Leśnicy z dnia 20 kwietnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia Polityki rachunkowości.

¹² Zarządzenie nr 021.7.2018 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Leśnicy z 20 kwietnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji sporządzania, kontroli i obiegu dowodów księgowych.

sprawdzania i zatwierdzania dowodów do realizacji oraz zasady wstępnej kontroli zgodności operacji z planem finansowym.

W okresie objętym kontrolą dokumentacja określająca politykę rachunkowości OPS spełniała wymagania art. 10 ustawy o rachunkowości.

W 2021 r. księgi rachunkowe były prowadzone z wykorzystaniem programu XXXXXXXX firmy XXXXXXXX.

Ustalono, że księgi rachunkowe są trwale oznaczone nazwą jednostki, zawierają nazwę urządzenia księgowego i programu przetwarzania oraz oznaczenie roku obrotowego, okresu sprawozdawczego i datę sporządzenia zapisu. Księga główna prowadzona jest z zachowaniem zasad podwójnego zapisu, systematycznego i chronologicznego rejestrowania zdarzeń gospodarczych zgodnie z zasadą memoriałową.

1.2. GZO

W ramach modułu 3 Programu dofinansowanie otrzymała Szkoła Podstawowa w Leśnicy, która jest obsługiwana przez GZO m.in. pod względem księgowym.

GZO jest gminną jednostką organizacyjną działającą w formie jednostki budżetowej. Został utworzony 1 stycznia 2000 r. na mocy Uchwały Nr XV/99/99 Rady Miejskiej w Leśnicy¹³, jako jednostka obsługująca placówki oświatowe prowadzone przez Gminę mająca na celu zapewnienie wspólnej obsługi, w szczególności administracyjnej, finansowej i organizacyjnej oraz realizacji zadań oświatowych należących do kompetencji Gminy.

Uchwałą Nr XVI/103/99 Rady Miejskiej w Leśnicy¹⁴ jednostce nadano statut, który zawiera zakres działania GZO, m.in.:

- określanie polityki rachunkowości,
- prowadzenie rozliczeń finansowo - księgowych oraz obowiązującej rachunkowości,
- sporządzanie obowiązującej sprawozdawczości,
- prowadzenie ewidencji w zakresie wydatków rzeczowych i osobowych,
- sprawowanie nadzoru nad działalnością tych placówek oraz wykonywanie zadań kontrolnych, planistycznych i techniczno - organizacyjnych.

GZO kieruje Kierownik, który działa jednoosobowo na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez Burmistrza¹⁵.

Regulamin organizacyjny GZO wprowadzono na podstawie Zarządzenia nr 57/2000 Zarządu Miasta Leśnica¹⁶, natomiast politykę rachunkowości Zarządzeniem nr 3/2000 Kierownika¹⁷, w której określono m.in. zakładowy plan kont dla GZO oraz jednostek oświatowych Gminy, zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych i wykaz zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe.

¹³ Uchwała Nr XV/99/99 Rady Miejskiej w Leśnicy z dnia 17 grudnia 1999 r. w sprawie utworzenia Gminnego Zarządu Oświaty z późn. zm.

¹⁴ Uchwała Nr XVI/103/99 Rady Miejskiej w Leśnicy z dnia 28 grudnia 1999 r. w sprawie nadania statutu Gminnemu Zarządowi Oświaty w Leśnicy, ostatni t.j. Uchwała Nr XLI/223/18 Rady Miejskiej w Leśnicy z 23 kwietnia 2018 r., ostatnia zmiana Uchwała NR XVIII/112/20 Rady Miejskiej w Leśnicy z 25 maja 2020 r.

¹⁵ Zarządzenie Nr 0050.171.2012 Burmistrza Leśnicy z dnia 9 lipca 2012 r. w sprawie udzielenia pełnomocnictwa kierownikowi gminnej jednostki organizacyjnej.

¹⁶ Zarządzenie nr 57/2000 Zarządu Miasta Leśnica z dnia 17 stycznia 2000 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Gminnego Zarządu Oświaty w Leśnicy; ostatni t.j. Zarządzenie nr 3/2014 Kierownika Gminnego Zarządu Oświaty w Leśnicy z dnia 10 października 2014 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Gminnego Zarządu Oświaty w Leśnicy, ostatnia zmiana Zarządzenie nr 2/2017 Kierownika z 27.06.2017 r.

¹⁷ Zarządzenie nr 3/2000 Kierownika Gminnego Zarządu Oświaty w Leśnicy z dnia 24.01.2000 r. w sprawie ustalenia instrukcji obiegu dokumentów księgowych, instrukcji dotyczącej gospodarki kasowej, druków ścisłego zarachowania, planu kont oraz instrukcji inwentaryzacyjnej. Ostatni t.j. Zarządzenie nr 8/2018 Kierownika Gminnego Zarządu Oświaty w Leśnicy z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia polityki rachunkowości dla Gminnego Zarządu Oświaty oraz jednostek oświatowych Gminy Leśnica, ostatnia zmiana Zarządzenie nr 6/2022 Kierownika z 7.06.2022 r.

Zarządzeniem nr 8/2010 Kierownika¹⁸ ustalono zakres, zasady i tryb procedur kontroli finansowej w GZO, w tym m.in. Instrukcję obiegu i kontroli dokumentów księgowych (zał. nr 4) oraz Instrukcję inwentaryzacyjną (zał. nr 2).

Do prowadzenia ksiąg rachunkowych używany jest program komputerowy XXXXXXXX firmy XXXXXXXX.

W okresie objętym kontrolą dokumentacja określająca politykę rachunkowości Gminy spełniała wymagania art. 10 ustawy o rachunkowości¹⁹.

Ustalono, że księgi rachunkowe są trwale oznaczone nazwą jednostki, zawierają nazwę urządzenia księgowego i programu przetwarzania oraz oznaczenie roku obrotowego, okresu sprawozdawczego i datę sporządzenia zapisu. Księga główna prowadzona jest z zachowaniem zasad podwójnego zapisu, systematycznego i chronologicznego rejestrowania zdarzeń gospodarczych zgodnie z zasadą memoriałową.

Osoby zajmujące się przedmiotowym zadaniem nie miały w zakresie czynności wpisanej informacji odnośnie realizowania przez nie modułu 3.

1.3. Gmina

Politykę rachunkowości, w tym zakładowy plan kont wprowadzono Zarządzeniem NR 120.20.2017 Burmistrza Leśnicy z dnia 29 grudnia 2017 r.²⁰, w której ujęto wykaz zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe oraz opis używanego systemu informatycznego. Instrukcję sporządzania, obiegu i kontroli dowodów księgowych wprowadzono zarządzeniem NR 120.4.2011 Burmistrza Leśnicy²¹, w której ustalono elementy kontroli operacji finansowo-gospodarczych oraz zasady podziału obowiązków pomiędzy pracowników odnośnie sprawdzania i dekretowania dowodów.

Do prowadzenia ksiąg rachunkowych używany jest program komputerowy XXXXXXXX firmy XXXXXXXX.

W okresie objętym kontrolą dokumentacja określająca politykę rachunkowości Gminy spełniała wymagania art. 10 ustawy o rachunkowości²².

Ustalono, że księgi rachunkowe są trwale oznaczone nazwą jednostki, zawierają nazwę urządzenia księgowego i programu przetwarzania oraz oznaczenie roku obrotowego, okresu sprawozdawczego i datę sporządzenia zapisu. Księga główna prowadzona jest z zachowaniem zasad podwójnego zapisu, systematycznego i chronologicznego rejestrowania zdarzeń gospodarczych zgodnie z zasadą memoriałową.

1.3.1. Ewidencja otrzymanych środków dotacji celowych.

Analiza ewidencji księgowej dotyczącej otrzymanych środków dotacji celowych na realizację Programu wykazała, że zostały one ujęte na koncie 133-1-1 Rachunek budżetu dochody, wydatki budżetu bieżące oraz 901-1-3 Dotacje, subwencja, dofinansowanie, pozostałe dochody budżetu z pominięciem konta 224 Rozrachunki budżetu, co stanowi uchybienie zapisów ujętych w planie kont dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego, tj. w Załączniku nr 2 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami

¹⁸ Zarządzenie nr 8/2010 Kierownika Gminnego Zarządu Oświaty w Leśnicy z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie ustalenia procedur kontroli finansowej w Gminnym Zarządzie Oświaty w Leśnicy, ostatnia zmiana Zarządzeniem nr 6/2020 Kierownika z 17 grudnia 2020 r.

¹⁹ Dz.U. z 2021 r., poz. 217.

²⁰ Zarządzenie NR 120.20.2017 Burmistrza Leśnicy z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie ustalenia zasad rachunkowości i planu kont. Ostatnia zmiana Zarządzenie Burmistrza Leśnicy NR 120.8.2019 z dnia 17.05.2021 r.

²¹ Zarządzenie NR 120.4.2011 Burmistrza Leśnicy z dnia 01 lutego 2011 r. w sprawie ustalenia procedur kontroli zarządczej w Urzędzie Miejskim w Leśnicy, Załącznik nr 4.

²² Dz.U. z 2021 r., poz. 217.

Rzeczypospolitej Polskiej²³. Wyjaśnienie w tym zakresie złożył Burmistrz, podając: *Ewidencjonowanie dotacji na koncie rachunku budżetu (organu) w korespondencji z kontem dochodów organu jest uproszczeniem powszechnie stosowanym w wielu jednostkach samorządu terytorialnego. Ewidencjonowanie otrzymanych na rachunek bankowy dotacji z pominięciem konta rozrachunkowego (224) upraszcza i skraca proces księgowy skupiając się na jego istocie. Ewidencjonowanie każdej dotacji na koncie rozrachunkowym spowoduje szereg zbędnych zapisów księgowych, co znacznie wydłuży czas ich wykonywania i ilość posiadanych dokumentów. Konto 224 służy naszej jednostce m.in. do rozrachunków z tytułu dotacji przekazanych w roku poprzednim, a niewykorzystanych (do zwrotu). (...).*

Wyjaśnienie zostało przyjęte z zastrzeżeniem, że zgodnie z art. 4 ust. 4 ustawy o rachunkowości jednostka może stosować uproszczenia w ramach przyjętych zasad (polityki) rachunkowości.

[Dowód, akta kontroli str. 1]

Ponadto, na podstawie otrzymanych wydruków z ewidencji księgowej ustalono, że w Organie na kontach 133-1-1 w powiązaniu z kontem 901-1-3 księgowane są wszystkie dotacje celowe. W związku z powyższym stwierdzono, że nie została wprowadzona odrębna ewidencja księgowa, umożliwiająca wyodrębnienie środków otrzymanych z dotacji na realizowanie modułu 1, 2 i 3 w ramach Programu, co narusza przesłankę zawartą w art. 152 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz § 3 pkt 8 umowy nr 18/DOŻ/2021 oraz § 5 pkt 1 umowy nr WRE.531.5.2021-2. Wyjaśnienie w tej kwestii złożył Burmistrz, podając: (...) *Niewyodrębnianie w ramach rachunku bieżącego konta analitycznego służącego oddzielnej ewidencji środków z dotacji skutkuje tym, że zarówno środki własne, jak i środki z dotacji przekazywane i rozliczane są przez konto 133-1-1 (Dochody, wydatki budżetu). Z księgowaniami na koncie 133 ściśle związane jest księgowanie dochodów organu na koncie 901 – Dochody budżetu w zakresie otrzymywanych dotacji celowych. Analityka konta 901 prowadzona jest według podziałek klasyfikacji budżetowej odrębnie dla każdej z jednostek budżetowych. Sprawozdania jednostek z wykonania dochodów są importowane z otrzymanych plików oraz ewidencjonowane na kontach organu. Umożliwia to automatyczne księgowanie sprawozdań, a poprzez to ich poprawne ujęcie w danym okresie sprawozdawczym. Konieczność prowadzenia w organie odrębnej ewidencji księgowej środków z ww. dotacji celowych zmusiłaby do zaniechania możliwości stosowania automatów księgowych. W okresach miesięcznych każdorazowo następuje uzgadnianie wykonania dotacji celowych naszej ewidencji z ewidencją Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu (wydruk przesyłany drogą mailową).*

Wyjaśnienie zostało przyjęte z zastrzeżeniem, że klasyfikacja budżetowa jest jedynie instrumentem do ujmowania gromadzonych dochodów i ponoszonych wydatków na podstawie właściwych aktów prawnych. Zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy o finansach publicznych jednostki sektora finansów publicznych prowadzą rachunkowość zgodnie z przepisami o rachunkowości, z uwzględnieniem zasad określonych w niniejszej ustawie. Jednostka może dokonać wyodrębnienia ewidencji księgowej do zadania w ramach już prowadzonych przez daną jednostkę ksiąg rachunkowych poprzez odpowiednie zmiany w polityce rachunkowości polegające m.in. na: wprowadzeniu dodatkowych rejestrów dokumentów księgowych, kont syntetycznych, analitycznych, pozwalających na wyodrębnienie operacji związanych z danym zadaniem, w układzie umożliwiającym uzyskanie informacji wymaganych w zakresie środków otrzymanych w ramach Programu (konto 901).

[Dowód, akta kontroli str. 2 - 4]

²³ Dz.U. z 2020 r. poz. 342.

Analiza zapisów w księgach rachunkowych wykazała, że otrzymane dotacje celowe można zidentyfikować na podstawie przedłożonej ewidencji prowadzonej wg klasyfikacji budżetowej.

2. Realizacja zadania w ramach modułu 1 i 2

Na podstawie informacji Kierownika OPS sporządzonej na potrzeby kontroli ustalono, że przy realizacji zadań korzystano z programu POMOST w zakresie wprowadzania dokumentacji (wnioski, wywiady środowiskowe, decyzje, listy wypłat) oraz systemu Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS) w zakresie sporządzania zapotrzebowań i sprawozdań do jednostki.

[Dowód, akta kontroli str. 5]

2.1. Plan i zmiany.

Wojewoda Opolski pismem znak FB.I.3110.15.2020.ML z 23 października 2020 r. poinformował Burmistrza o planowanej kwocie dotacji dział 852 Pomoc społeczna rozdział 85230 Pomoc w zakresie dożywiania § 2030 Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych) w wysokości 18 000,00 zł.

Uchwałą nr XXIV/155/20 Rady Miejskiej w Leśnicy²⁴ wprowadzono po stronie dochodów budżetu dział 852 Pomoc społeczna rozdział 85230 Pomoc w zakresie dożywiania kwotę 34 000,00 zł na realizację Programu, z tego 18 000,00 zł (§ 2030) dotyczyło dotacji celowej z budżetu państwa i 16 000,00 zł środków własnych, natomiast po stronie wydatków kwotę 18 000,00 zł ujęto w § 3110 Świadczenia społeczne.

Zarządzeniem NR 0050.296.2021 Burmistrza Leśnicy z dnia 4 stycznia 2021 r. sprawie zmiany planów finansowych zwiększono dział 852 rozdział 85230 dochody w § 2030 i wydatki w § 3110 o kwotę 18 000,00 zł.

OPS, na podstawie pisma znak PS.II.3146.7.7.2021.BS z 29 czerwca 2021 r. z Wydziału Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego, przekazał 7 lipca 2021 r. w CAS zapotrzebowanie na II transzę środków finansowych na realizację Programu wykazując nadwyżkę w wysokości 3 000,00 zł. Decyzją Wojewody Opolskiego znak FB.I.3111.2.99.2021.MN z dnia 30 lipca 2021 r. zmniejszono kwotę dotacji o 3 000,00 zł w związku ze zmniejszeniem liczby osób i rodzin zgłaszających się o pomoc w ramach Programu.

[Dowód, akta kontroli str. 6 - 8]

W związku z powyższym Kierownik OPS pismem znak OPS.3010.707.2021 z dnia 12 sierpnia 2021 r. zwróciła się do Burmistrza z prośbą o wprowadzenie zmian w planie finansowym dział 852 rozdział 85230 § 3110 Świadczenia społeczne o kwotę 3 000,00 zł.

Zarządzeniem NR 0050.399.2021 Burmistrza Leśnicy z dnia 12 sierpnia 2021 r. w sprawie zmian budżetu gminy Leśnica na 2021 rok zmniejszono dochody i wydatki ze środków dotacji o wnioskowaną kwotę.

Zarządzeniem NR 0050.400.2021 Burmistrza Leśnicy z dnia 12 sierpnia 2021 r.

w sprawie zmian planów finansowych gminy Leśnica na 2021 rok.

Kierownik OPS wprowadzał do planu finansowego kwoty oraz dokonywał w nim zmian na podstawie ww. Zarządzeń Burmistrza.

Ustalono, że Gmina i OPS nie posiadają wewnętrznych uregulowań w zakresie udzielania pomocy w ramach modułu 1 i 2.

2.2. Zawarcie umowy

Wojewoda Opolski 24 marca 2021 r. zawarł z Gminą umowę nr 18/DOŻ/2021 na dofinansowanie środkami z budżetu państwa, zadania własnego gminy, zgodnie z którą

²⁴ Uchwała nr XXIV/155/20 Rady Miejskiej w Leśnicy z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2021 rok.

przyznano Gminie środki dotacji w wysokości 18 000,00 zł z przeznaczeniem na realizację zadania w ramach Programu polegającego na pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

W związku z aktualizacją zapotrzebowania na środki (co zostało opisane w pkt 2.1) 11 sierpnia 2021 r. Wojewoda Opolski podpisał z Burmistrzem Aneks nr 1/DOŻ/2021 zmieniając kwotę wymienioną w § 1 umowy na 15 000,00 zł.

[Dowód, akta kontroli str. 9 - 13]

W 2021 r. Wojewoda Opolski przekazał Gminie dotację celową w łącznej wysokości 15 000,00 zł, którą jednostka wydatkowała w całości.

2.3.Przekazywanie transz dotacji przez Gminę.

Kontrolująca zweryfikowała terminowość przekazywania poszczególnych transz dotacji przez Gminę do OPS. Dane w tym zakresie przedstawiono w poniższej tabeli.

Lp.	Data otrzymania transzy dotacji przez Gminę	Kwota transzy dotacji /zł/	Data przekazania transzy dotacji do OPS	Kwota transzy dotacji /zł/	Ilość dni od otrzymania dotacji do przekazania
1	7.04.2021 r.	1 470,00	7.04.2021 r.	1 470,00	0
2	20.04.2021 r.	1 647,00	20.04.2021 r.	1 647,00	0
3	10.05.2021 r.	1 079,00	17.05.2021 r.	1 079,00	7
4	19.05.2021 r.	227,00	19.05.2021 r.	227,00	0
5	4.06.2021 r.	911,00	7.06.2021 r.	911,00	3
6	23.06.2021 r.	6,00	24.06.2021 r.	6,00	1
7	5.07.2021 r.	450,00	6.07.2021 r.	450,00	1
8	6.08.2021 r.	1 200,00	6.08.2021 r.	1 200,00	0
9	7.09.2021 r.	1 674,00	7.09.2021 r.	1 674,00	0
10	22.09.2021 r.	63,00	22.09.2021 r.	63,00	0
11	5.10.2021 r.	2 085,00	5.10.2021 r.	2 085,00	0
12	5.11.2021 r.	2 192,00	5.11.2021 r.	2 192,00	0
13	8.12.2021 r.	1 996,00	17.12.2021 r.	1 996,00	9
SUMA		15 000,00	SUMA	15 000,00	-

Poszczególne transze dotacji na realizację Programu otrzymywane przez Gminę były przekazywane do OPS w tym samym dniu lub w terminie od 1 do 9 dni. Kwota przekazywanych środków była zgodna z wysokością otrzymywanych transz dotacji. Łącznie w 2021 r. przekazano OPS w ramach Programu dotację w kwocie 15 000,00 zł.

Otrzymane środki dotacji celowej zostały prawidłowo ujęte w prowadzonej w OPS ewidencji księgowej na koncie 130-1-7 Rachunek bieżący jednostki zasilenie rachunku bieżącego dotacja r. 85230-2030 oraz 223-7 Rozliczenie wydatków budżetowych r. 85230-2030. Ustalono, że w OPS nie prowadzono odrębnej ewidencji księgowej dla środków własnych otrzymanych na realizację modułu 1 i 2 Programu. Wyjaśnienie złożyła Kierownik, podając: *Środki własne i z dotacji na ww. zadanie wyodrębnione są w planie finansowym jednostki. Ewidencja księgowa prowadzona jest zgodnie z klasyfikacją budżetową. Identyfikacja operacji księgowych możliwa jest zgodnie z systemem podziałek klasyfikacji budżetowej, która spełnia funkcję ewidencyjną (rachunkową, księgową). Zgodnie z obowiązującą polityką rachunkowości tutejszego ośrodka na koncie księgowym rachunek bieżący jednostki w zakresie wydatków ewidencja szczegółowa prowadzona jest w szczególności planu finansowego dochodów i wydatków budżetowych. Ewidencja prowadzona jest w podziale na rozdziały, paragrafy klasyfikacji budżetowej oraz kodów źródeł finansowania. Kody rozróżniają rodzaj środków, tj. środki własne (10) i środki otrzymane z dotacji (30).*

Osobami odpowiedzialnymi za zaistniałe niedopatrzenie są Kierownik (...) oraz Główna księgową (...).

Wyjaśnienie zostało przyjęte z zastrzeżeniem, że klasyfikacja budżetowa nie jest narzędziem umożliwiającym prowadzenie odrębnej ewidencji księgowej. Jednostka może dokonać wyodrębnienia ewidencji księgowej do zadania w ramach już prowadzonych przez daną jednostkę ksiąg rachunkowych poprzez odpowiednie zmiany w polityce rachunkowości polegające m.in. na: wprowadzeniu dodatkowych rejestrów dokumentów księgowych, kont syntetycznych, analitycznych, pozwalających na wyodrębnienie operacji związanych z danym zadaniem. Stosowane kody lub skróty operacji, zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości powinny być opisane w przepisach wewnętrznych jednostki.

[Dowód, akta kontroli str. 14]

2.4. Organizacja dożywiania.

Kontrolująca ustaliła, że w 2021 r. Uchwałą nr III/12/18 Rady Miejskiej w Leśnicy z dnia 27 grudnia 2018 r.²⁵ podwyższono kryterium dochodowe uprawniające do przyznania świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w ramach Programu dla osób osiągających dochód nieprzekraczający 150% kryterium dochodowego o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

W 2021 r. Gmina nie przyznała pomocy, o której mowa w pkt III.1.2 Programu, tj. w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko nie spełnia wymagań, o których mowa w pkt III.1.1 a wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje ośrodek pomocy społecznej, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ucznia lub dziecka, o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku. Gmina nie podjęła programu osłonowego o którym mowa w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej, umożliwiającego przyznawanie pomocy w formie posiłku bez obowiązku wydania decyzji administracyjnej w sprawie i ustalenia sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego.

[Dowód, akta kontroli str. 15 - 17]

Na podstawie informacji sporządzonej przez Kierownika OPS na potrzeby kontroli, ewidencji księgowej oraz dowodów źródłowych stwierdzono, że w 2021 r. zaangażowane w przygotowywanie i wydawanie posiłków (moduł 1) były 2 placówki oświatowe położone na terenie Gminy, tj.: Szkoła Podstawowa w Leśnicy oraz Publiczne Przedszkole w Leśnicy. Wsparcia udzielano osobom wskazanym przez OPS na podstawie wydanych decyzji administracyjnych.

[Dowód, akta kontroli str. 18, 22]

2.5. Wydatkowanie środków dotacji przeznaczonej na zapewnienie posiłku.

Formą wsparcia realizowaną przez Gminę w 2021 r. w ramach Programu były posiłki oraz zasiłki. W ramach modułu 1 i 2 Gmina wydatkowała środki w łącznej wysokości 25 999,31 zł, z tego 15 000,00 zł ze środków dotacji i 10 999,31 zł ze środków własnych. Kontrola wykazała, że została zachowana proporcjonalność wymagana zapisami zawartej umowy. Podział wydatków w ramach Programu, na poszczególne rodzaje świadczeń, przedstawiono w poniższej tabeli, sporządzonej na podstawie danych z programu POMOST oraz ewidencji księgowej.

Rodzaj świadczenia	Liczba posiłków / zasiłków	Wydatki		
		Dotacja /zł/	Środki własne /zł/	Ogółem /zł/
Posiłek	2 331	4 802,00	3 211,31	8 013,31

²⁵ Dz. Urz. Woj. Opolskiego z 7.01.2019 r. poz. 72

Rodzaj świadczenia	Liczba posiłków / zasiłków	Wydatki		
		Dotacja /zł/	Środki własne /zł/	Ogółem /zł/
Świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności	72	10 198,00	7 788,00	17 986,00
RAZEM	x	15 000,00	10 999,31	25 999,31

Ustalono, że w kontrolowanym okresie Gmina największe wydatki w wysokości 17 986,00 zł poniosła na świadczenia pieniężne na zakup posiłku lub żywności, z tego 10 198,00 zł ze środków dotacji oraz 7 788,00 zł ze środków własnych.

W 2021 r. nie udzielono pomocy w formie świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Z informacji sporządzonej przez Kierownika OPS na potrzeby kontroli wynika, że w 2021 r. w ramach modułów 1 i 2 Programu wystawiono łącznie 100 decyzji administracyjnych:

- a) 28 decyzji przyznających pomoc w formie posiłku dla dzieci i młodzieży,
- b) 72 decyzje przyznające świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności dla osób dorosłych.

Nie było decyzji wstrzymujących i zawieszających świadczenie oraz pomocy przyznanej w formie posiłku bez obowiązku wydania decyzji administracyjnej.

[Dowód, akta kontroli str. 18 - 26]

W wyniku kontroli ustalono, że w OPS ewidencję wydatków prowadzono wg podziałek klasyfikacji budżetowej a nie stosowano wyodrębnienia księgowego na koncie 130. W złożonym wyjaśnieniu Kierownik OPS podała: (...) *Ewidencja prowadzona jest w podziale na rozdziały, paragrafy klasyfikacji budżetowej oraz kodów źródeł finansowania. Kody rozróżniają rodzaj środków, tj. środki własne (10) i środki otrzymane z dotacji (30). Osobami odpowiedzialnymi za zaistniałe niedopatrzenie są Kierownik (...) oraz Główna księgowa (...).*

Wyjaśnienie zostało przyjęte z zastrzeżeniem, że klasyfikacja budżetowa jest jedynie instrumentem do ujmowania gromadzonych dochodów i ponoszonych wydatków na podstawie właściwych aktów prawnych i nie jest narzędziem umożliwiającym prowadzenie odrębnej ewidencji księgowej zgodnie z ustawą o rachunkowości. Jednostka może wyodrębnić zadanie w księgach rachunkowych poprzez odpowiednie zmiany w polityce rachunkowości polegające m.in. na: wprowadzeniu dodatkowych rejestrów dokumentów księgowych, kont syntetycznych, analitycznych, pozwalających na wyodrębnienie operacji związanych z danym zadaniem. Ponadto, stosowane kody lub skróty operacji, zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości powinny być opisane w przepisach wewnętrznych jednostki.

[Dowód, akta kontroli str. 14]

2.5.1. Próba wydatków.

W ramach próby kontrolująca dokonała analizy 100 decyzji (100%) na łączną kwotę 25 999,31 zł, z tego 28 decyzji w kwocie ogółem 8 013,31 zł dotyczyło posiłków, a 72 w łącznej wysokości 17 986,00 zł świadczenia pieniężnego (zasiłek celowy).

W zakresie wybranych decyzji stwierdzono, że pomoc w ramach programu była realizowana na podstawie prawidłowo złożonych wniosków. OPS w celu jej udzielenia przeprowadzał wywiad środowiskowy, który był zatwierdzany przez:

- Kierownika ośrodka,
- pracownika OPS, do czego był uprawniony na podstawie upoważnienia nr 1.2013 Kierownika OPS z 4 marca 2013 r., swojego zakresu czynności oraz regulaminu organizacyjnego OPS.

Ponadto ustalono, że jednostka przyznając świadczenia prawidłowo obliczała kryterium dochodowe, a terminy wydawania decyzji były zgodne z art. 35 Kodeksu postępowania administracyjnego²⁶ (dalej: Kpa). Wydane decyzje zawierały obowiązkowe elementy wymienione w art. 107 § 1 Kpa oraz uwzględniały żądania wskazane we wnioskach.

Kontrola wykazała, że w ramach modułu 1 wydatki były ponoszone na podstawie not księgowych wystawianych przez Publiczne Przedszkole w Leśnicy oraz Szkołę Publiczną w Leśnicy. Każda nota zawierała załącznik z wykazem dzieci oraz wydaną liczbą posiłków. Natomiast wypłaty zasiłku celowego dokonywano na podstawie listy wypłat sporządzonej w programie Pomost na podstawie decyzji wystawionych w danym okresie rozliczeniowym. Po akceptacji przez Główną Księgową i zatwierdzeniu przez Kierownika przelewano środki każdemu świadczeniobiorcy i ujmowano zbiorczo jedną kwotę w ewidencji księgowej.

W wyniku analizy dowodów księgowych stwierdzono, że zawierały informacje wymienione w art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości, odnośnie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), a także podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

Na podstawie list wypłat, not księgowych oraz wyciągów bankowych ustalono, że wydatki poniesione ze środków dotacji celowej w łącznej kwocie 15 000,00 zł i ujęte w ewidencji księgowej były zgodne z:

- wysokością zasiłku przyznanego w decyzjach,
- liczbą dzieci, którym przyznano pomoc w formie posiłku.

Szczegółowa lista sprawdzonych decyzji znajduje się w aktach kontroli.

[Dowód, akta kontroli str. 27 - 41]

W wyniku kontroli stwierdzono, że dotacja została w całości przeznaczona i prawidłowo wykorzystana na zadanie wymienione w umowie.

2.6. Prawidłowość sporządzania i przekazywania sprawozdań.

Sprawozdanie z realizacji zadania, zostało złożone do Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego 17 stycznia 2022 roku, tj. w terminie zgodnym z umową. Stwierdzono zgodność danych w zakresie:

- danych merytorycznych z programu POMOST,
- wykorzystanej dotacji z ewidencją księgową.

[Dowód, akta kontroli str. 42 - 46]

3. Realizacja zadania w ramach modułu 3

3.1. Plan

Zgodnie z harmonogramem realizacji modułu 3 zawartego w pkt VIII.2. Programu, Burmistrz wysłał 23 kwietnia 2021 r.²⁷ do Wojewody Opolskiego wnioski o objęcie wsparciem finansowym przedmiotowego zadania.

[Dowód, akta kontroli str. 47 - 75]

Wojewoda Opolski pismem znak FB.I.3111.1.47.2021 AS z dnia 24 czerwca 2021 r. poinformował Gminę, iż na podstawie decyzji Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 22 czerwca 2021 r. nr MF/FS5.4143.3.83.2021.MF1767 zwiększony został plan dotacji celowej w dziale 801 Oświata i wychowanie rozdział 80148 Stołówki szkolne i przedszkolne § 2030 Dotacja celowa przekazana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo - gminnych) o 80 000,00 zł. Środki z rezerwy celowej zaplanowanej w ustawie budżetowej na rok 2021

²⁶ Dz. U. z 2021 r. poz. 735 z późn. zm.

²⁷ Do Kuratorium Oświaty w Opolu wpłynęło 28.04.2021 r.

(cz. 83, poz. 27) były przeznaczone na realizację zadań wynikających z Programu (moduł 3), dotyczących wspierania organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków.

W związku z powyższym Kierownik GZO 29 czerwca 2021 r. zwróciła się do Burmistrza pismem znak GZO-3020/9/2021 o dokonanie zmian w planie finansowym SP Leśnica o łączną kwotę 80 000,00 zł w następujący sposób: dział 801 rozdział 80148 § 4210 Zakup materiałów i wyposażenia zwiększono o kwotę 71 400,00 zł i § 4270 Zakup usług remontowych zwiększono o kwotę 8 600,00 zł.

Burmistrz dokonał przedmiotowej zmiany na łączną kwotę 80 000,00 zł na podstawie Zarządzenia NR 0050.384.2021 z dnia 29 czerwca 2021 r.²⁸ zwiększając dotację w budżecie w ww. dziale, rozdziale § 2030 oraz wydatki w ww. §§ dotyczące SP Leśnica. Zarządzeniem NR 0050.385.2021 Burmistrza Leśnicy z dnia 29 czerwca 2021 r. w sprawie zmian planów finansowych gminy Leśnica na 2021 rok.

3.2. Zawarcie umowy i przekazanie środków.

Wojewoda Opolski, reprezentowany przez Opolskiego Kuratora Oświaty, 22 czerwca 2021 r. zawarł z Gminą umowę nr WRE.531.5.2021-2 na wsparcie finansowe realizacji w 2021 r. zadania publicznego w ramach realizacji modułu 3 wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” dotyczącego wspierania w latach 2019-2023 organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków, które będzie zrealizowane w Szkole Podstawowej im. Obrońców Góry Chełmskiej w Leśnicy. Ustalono, że dotacja w wysokości 80 000,00 zł będzie stanowić maksymalnie 80 % całości zadania, natomiast wkład własny Gminy ma wynieść minimalnie 20 000,00 zł, tj. 20 %. Dofinansowanie jest przeznaczone na wydatki bieżące określone w art. 124 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

Gmina otrzymała 28 czerwca 2021 r. w jednej transzy dotację celową w kwocie 80 000,00 zł, a następnie 30 czerwca 2021 r. przekazała środki do GZO. Dotacja została wydatkowana w wysokości 79 999,99 zł, natomiast 0,01 zł Gmina zwróciła do Wojewody Opolskiego 27 grudnia 2021 r. (WB 1772/21).

[Dowód, akta kontroli str. 76 - 81]

Ustalono, że otrzymane środki dotacji celowej zostały ujęte w ewidencji księgowej prowadzonej w GZO na wyodrębnionym koncie 130-07 Dotacja Posiłek w szkole i domu oraz 223-05 Dotacja Posiłek w szkole i domu.

W wyniku kontroli stwierdzono, że ewidencjonowano środki otrzymane i wydatkowane na wyodrębnionych kontach od stycznia 2021 r., natomiast uregulowanie w tym zakresie wprowadzono Zarządzeniem nr 11/2021 Kierownika z 20 grudnia 2021 r. W złożonym wyjaśnieniu Kierownik podała, że: (...) *opóźnienie wyniknęło w związku z realizacją wielu innych zadań.*

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Dowód, akta kontroli str. 82 - 85]

3.3. Wydatkowanie środków na realizację zadania w ramach modułu 3.

Na podstawie dowodów źródłowych ustalono, że w 2021 roku z poniesionych na zadanie środków w łącznej kwocie 99 999,99 zł suma wydatków z dotacji celowej wyniosła 79 999,99 zł (80%), natomiast wkład własny Gminy 20 000,00 zł (20%). Z powyższego wynika, że została zachowana proporcjonalność wymagana zapisami zawartej umowy.

Na podstawie zapisów ewidencji księgowej oraz dokumentów źródłowych (faktur, protokołów, wyciągów bankowych) ustalono, że środki dotacji otrzymane na realizację

²⁸ Zarządzenie Burmistrza NR 0050.384.2021 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie zmian budżetu gminy Leśnica na 2021 rok.

zadania w roku 2021 w wysokości 79 999,99 zł wydatkowane na wnioskowane przez Gminę doposażenie i poprawę standardu obecnie funkcjonującej stołówki szkolnej (własnej kuchni i jadalni) w następujących paragrafach:

- 4210 Zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 71 399,99 zł,
- 4270 Zakup usług remontowych - 8 600,00 zł.

Kontrola wykazała, że wskazane do rozliczenia wydatki są tożsame z wymienionymi w złożonym wniosku, co jest zgodne z § 1 pkt 3 umowy.

Kontroli poddano 100 % wydatków (79 999,00 zł) poniesionych ze środków dotacji na zrealizowanie przedmiotowego zadania, których strukturę przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Nr faktury	Data wystawienia faktury	Kwota ogółem /zł/	z tego kwota:		Data zapłaty	Czego dotyczy
				zapł. z dotacji /zł/	zapł. z własnych środków /zł/		
1	FV/036/08/21	17.08.21 r.	3 042,57	3 042,57	0,00	30.08.21 r. 8.09.21 r. ¹	6 szt. stołów do jadalni
2	FAS/6/09/2021	7.09.21 r. ²	24 600,00	8 600,00	16 000,00	20.09.21 r.	przebudowa instal. elektrycz.
3	15693/21/FVS	15.09.21 r.	67 626,85	63 626,85	4 000,00	28.09.21 r.	sprzęt kuchenny ³
4	16309/21/FVS	23.09.21 r.	3 205,12	3 205,12	0,00	6.10.21	zamrażarka skrzyniowa
5	17740/21/FVS	13.10.21 r.	1 525,45	1 525,45	0,00	26.10.21	urządzenie do gotowania ryżu
RAZEM			99 999,99	79 999,99	20 000,00	x	x

¹ Termin zapłaty wskazano na fakturze do 31 sierpnia 2021 r. Ustalono, że GZO zapłaciło kwotę 577,19 zł, tj. 8 września 2021 r. Wyjaśnienie w tym zakresie zostało złożone wraz z rocznym rozliczeniem²⁹, w którym Kierownik podała: (...) *sytuacja ta była związana z niewłaściwym naniesieniem dokumentu w programie księgowym, co skutkowało dokonaniem przelewu na niższą kwotę – 2 465,38 zł. Niezwłocznie po wykryciu błędu, płatność za fakturę została uzupełniona (...). Kontrahent odstąpił od naliczenia odsetek z tytułu nieterminowej płatności.*

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Dowód, akta kontroli str. 86 - 103]

² pomyłka w dacie, wyjaśnienie złożyła Kierownik, podając: (...) *w Zestawieniu dowodów księgowych wystąpił błąd w poz. 2 w kolumnie „Data wystawienia dowodu księgowego” było: 21-09-2021, winno być: 07-09-2021. Błędnie wpisano termin płatności zamiast daty wystawienia faktury.*

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Dowód, akta kontroli str. 85]

³ w ramach sprzętu kuchennego zakupiono m.in.: automatyczną wyciskarkę do warzyw i owoców, obieraczkę do ziemniaków, zmywarko – wyparzarckę, piec konwekcyjny, stoły przyścienne (13 szt.) i miesiarkę planetarną.

Kontrola wykazała, że Szkoła Publiczna ujęła wyposażenie w programie XXXXXXXXXX³⁰ w ewidencji pozostałych środków trwałych, natomiast GZO zaksięgowała na koncie 013.

[Dowód, akta kontroli str. 104 - 109]

²⁹ Roczne rozliczenie Programu, które Gmina terminowo przekazała do Kuratorium Oświaty w Opolu, tj. do 14.01.2022 r. wg wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do umowy.

³⁰ Zarządzenie Nr 1/2020 Kierownika GZO w Leśnicy z dnia 10.07.2020 r. w sprawie wprowadzenia do użytku programu komputerowego XXXXXXXX.

Przedłożone do kontroli faktury zawierały informacje wymienione w § 4 pkt 7 umowy, m.in. informację z jakich środków została wydatkowana kwota.

Ustalono, że analizowane dowody księgowe zawierały informacje wymienione w art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości, odnośnie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), a także podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

Kontrolująca 7 września 2022 r. przeprowadziła oględziny wybranego wyposażenia z faktury nr 15693/21/FVS (nr księgowy 514), tj.:

- 1) zmiękcacz do wody automatyczny 2 szt.,
- 2) piec konwekcyjno- parowy STALGAST ClassicCook manualny 1 szt.,
- 3) podstawa pod piec Smart/Classic Cook 1 szt.,
- 4) zmywarko - wyparzynka kapturowa 1 szt.

W wyniku oględzin ustalono, że ww. urządzenia zostały zamontowane w sposób wskazujący na to, że stanowią komplet, mianowicie:

- zmiękcacz do wody automatyczny 1 szt. (poz. 1) został podłączony do pieca konwekcyjno- parowego (poz. 2), który stoi na podstawie pod piec (poz. 3);
- zmiękcacz do wody automatyczny 1 szt. (poz. 1) został podłączony do zmywarko wyparzynki kapturowej (poz. 4).

W celu wyjaśnienia dlaczego do ewidencji księgowej Szkoły Podstawowej w Leśnicy wprowadzono komplety jako osobne urządzenia i ujęto je w § 4210 Zakup materiałów i wyposażenia oraz księdze inwentarzowej pozostałych środków trwałych a nie w § 6060 Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych oraz ewidencji środków trwałych Dyrektor szkoły wyjaśniła: (...) *Zmiękcacz zakupiono jako osobne urządzenia do podłączenia do sieci wodnej w 2 punktach w celu ochrony wszystkich sprzętów używanych w kuchni (...). Zmywarko – wyparzynka i piec konwekcyjno – parowy to urządzenia działające samodzielnie, mogą funkcjonować samodzielnie bez zmiękczacza. Mając na uwadze możliwości finansowe(...), zmniejszenie wydatków na prąd i koszty soli do urządzeń, zmiękczacze podłączono tymczasowo jeden do zmywarko – wyparzynki kapturowej, drugi do pieca konwekcyjno – parowego. Jest to rozwiązanie tymczasowe, które z jednej strony ogranicza ponoszone koszty, z drugiej wpływa na poprawę jakości i efektywność pracy i gwarantuje trwałość urządzeń.*

Piec (...) oraz podstawa pod piec (...) to urządzenia działające samodzielnie.

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

Protokół oględzin znajduje się w aktach kontroli.

[Dowód, akta kontroli str. 110 - 113]

W wyniku kontroli stwierdzono, że dotacja została w całości przeznaczona i prawidłowo wykorzystana na zadanie wymienione w umowie.

3.4. Prawidłowość sporządzania i przekazywania sprawozdań.

Sprawozdanie z realizacji zadania zostało terminowo złożone do Kuratorium Oświaty w Opolu, tj. do 31 marca 2022 r. Stwierdzono zgodność danych merytorycznych i finansowych w zakresie wykorzystanej dotacji z ewidencją księgową.

[Dowód, akta kontroli str. 114 - 121]

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości.

1. Nieprowadzenie w Gminie odrębnej ewidencji księgowej środków otrzymanych z dotacji celowych. Przyczyną nieprawidłowości była niewłaściwa interpretacja zapisów umów przez Skarbnika Gminy, natomiast skutkiem było naruszenie przepisów ustawy o finansach publicznych.

2. Nieprowadzenie w OPS odrębnej ewidencji księgowej środków własnych otrzymanych na realizację zadania oraz w zakresie wydatkowanych środków własnych i z dotacji celowej. Przyczyną nieprawidłowości była niewłaściwa interpretacja zapisów umowy przez Główną księgową oraz brak nadzoru Kierownika, natomiast skutkiem było naruszenie przepisów ustawy o finansach publicznych.

IV. Informacja o zastrzeżeniach zgłoszonych do projektu wystąpienia pokontrolnego i wyniku ich rozpatrzenia lub o niezgłoszeniu zastrzeżeń: nie wniesiono zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego.

V. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej.

W celu usunięcia nieprawidłowości należy:

1. Prowadzić w Gminie odrębną ewidencję księgową środków otrzymanych z dotacji celowych zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych.
2. Prowadzić w OPS odrębną ewidencję księgową środków własnych i z dotacji zgodnie z zapisami umowy.

W celu usunięcia uchybienia w Gminie należy:

Wprowadzić do przyjętych zasad (polityki) rachunkowości zapisy dotyczące stosowanych uproszczeń w jednostce.

VI. Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości: nie dotyczy.

VII. Na podstawie art. 49 oraz art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o przekazanie pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego dokumentu.

VIII. Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

wz. Wojewody Opolskiego

Tomasz Witkowski
Wicewojewoda